

Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης Round Table Discussion

"ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ Γ.Σ.Υ."

TRANSPARENCY IN HEALTH
& RESCUE THE G.S.Y.":

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ
Manifesto

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

- **CYPRUS INTEGRITY FORUM**
- **ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ**
- **ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ (παρατηρητής)**
- **ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΓΕΣΥ**
- **ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ**
- **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

"ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΟ ΓΕ.Σ.Υ."

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Μετά από μια πετυχημένη εκδήλωση τον περασμένο Νοέμβριο όπου φιλοξενήθηκε ως κύριος ομιλητής ο κύριος Alex Rothwell, Διευθύνων Σύμβουλος της Μονάδας Καταπολέμησης της Διαφθοράς στο Βρετανικό Σύστημα Υγείας (NHSCFAs Chief Executive, Anti-Fraud Unit of NHS) φέραμε στην επιφάνεια την ανάγκη συστηματικών και λεπτομερών ελέγχων στα θέματα Υγείας έτσι ώστε να αποφευχθούν οποιεσδήποτε τάσεις διαφθοράς και να υπάρχει πλήρης διαφάνεια στο σύστημα υγείας.

Το πιο κάτω ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ είναι αποτέλεσμα εκδήλωσης με τίτλο “Διαφάνεια και Καταπολέμηση της Διαφθοράς στο ΓΕΣΥ” που διοργανώθηκε στις 29 Ιουνίου 2023 από το CYPRUS INTEGRITY FORUM με την υποστήριξη του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, των Επιτρόπων Διαφάνειας και Ελέγχου του ΓΕΣΥ, του γραφείου του Γενικού Ελεγκτή και τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας.

Στην εκδήλωση προσκλήθηκαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, ενώ είχε προηγηθεί δημόσια έκκληση για υποβολή θέσεων και απόψεων. Στην εκδήλωση εκπροσωπήθηκαν οι πιο κάτω οργανισμοί, ενώ την παρακολούθησαν επαγγελματίες από το ευρύτερο φάσμα της υγείας και της κοινωνίας:

- CYPRUS INTEGRITY FORUM
- Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος
- Επίτροπος Εποπτείας του ΓΕΣΥ
- Επίτροπος Διαφάνειας (παρατηρητής)
- Γραφείο Γενικού Ελεγκτή
- Υπουργείο Υγείας

Στην συζήτηση αναδείχθηκαν θέματα που δημιουργούν ανησυχία σχετικά με την υφιστάμενη διαχείριση του ΓΕΣΥ που πρέπει άμεσα και αποτελεσματικά να αντιμετωπιστούν, πριν το σύστημα καταρρεύσει οικονομικά και ποιοτικά.

Σε σύνοψη οι 5 ενότητες που συζητήθηκαν και που χρίζουν άμεσης αντιμετώπισης:

1. Διαφάνεια στην εκτέλεση των πράξεων του ΓΕΣΥ – Κίνδυνος Διαφθοράς
2. Έλεγχος σε όλες τις ιατρικές πράξεις ΓΕΣΥ (σε όλα τα επίπεδα)
3. Μηχανισμός Καταπάτησης Διαφθοράς. Έλεγχος.
4. Έξοδα του Κύπριου πολίτη για την υγεία.
5. Medical Auditing (=συστηματικός έλεγχος απόδοσης των επαγγελματιών και υποδομών που παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες)

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

Μετά από λεπτομερή και εκτενή συζήτηση σε επίπεδο στρογγυλής τράπεζας από τους συμμετέχοντες, όπως επίσης και ερωτήσεις και τοποθετήσεις από τους παρευρισκόμενους, καταλήξαμε στα ακόλουθα ευρήματα και παρατηρήσεις:

A. Η έλλειψη διαφάνειας δημιουργείται από πολλούς παράγοντες με κύριους:

1. Την απαγόρευση με βάση την νομοθεσία στον Επίτροπο Εποπτείας (ΓεΣΥ), να αναρτά στην ιστοσελίδα του Γραφείου του και να δημοσιοποιεί τις εκθέσεις του, που θα συνέβαλε στην διαφάνεια και ταυτόχρονα στην καταπολέμηση και την ελάττωση των καταχρήσεων τόσο από πλευράς των παρόχων όσο και από πλευράς των δικαιούχων.
2. Την ελλιπή και αδύναμη εξάσκηση ελέγχου από τον ΟΑΥ,
3. Την ελλιπή άσκηση ελέγχου του ΟΑΥ από το Υπουργείο Υγείας,
4. Την ελλιπή νομοθεσία που διέπει όλων των πιο πάνω εμπλεκομένων και τον έλεγχο αυτών και τη διόρθωση τυχόν στρεβλώσεων που αλληλο-ακυρώνουν πρόνοιες του νόμου (βλέπε αναφορές Επιτρόπου Εποπτείας ΓεΣΥ).
5. Την ασάφεια που παρουσιάζεται στην ερμηνεία της φιλοσοφίας του συστήματος και που επιτρέπει την κατά βούληση ερμηνεία από τον κάθε συμμετέχοντα στο σύστημα.

B. Η έλλειψη ποσοτικού και ποιοτικού ελέγχου των υπηρεσιών του ΓεΣΥ

1. Ο διαχειριστικός έλεγχος Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) από την ελεγκτική υπηρεσία της Κυπριακής δημοκρατίας έδειξε απογοητευτικά αποτελέσματα ως προς το ποσοστό άσκησης ελέγχου (σημ. σχεδόν σε όλα, ποσοστό ελέγχου κάτω του 5%).
2. Δεν υπάρχει έλεγχος για την ποιότητα των διαγνωστικών μηχανημάτων η του ιατρικού εξοπλισμού σε διαγνωστικά και ιατρικά κέντρα. Δεν υπάρχουν και δεν έχουν καθοριστεί κριτήρια για τον πιο πάνω εξοπλισμό (π.χ γενεά, παλαιότητα κ.λ.π.).
3. Υπάρχει σύγχυση μεταξύ κερδοφορίας παροχών και ποιοτικής ιατρικής.
4. Δεν υπάρχει έλεγχος σε περιστατικά αμέλειας.

Γ. Καταπάτηση Διαφθοράς

1. Υπάρχει μεγάλη χαλαρότητα στην εφαρμογή της ήδη ελλιπούς νομοθεσίας και συχνά καταπάτηση διαδικασιών ελέγχου
2. Ο Επίτροπος Εποπτείας ΓεΣΥ ανέφερε ότι η Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής έχει ενημερωθεί σχετικά με την απαγόρευση δημοσίευσης των εκθέσεων και των απόψεων του.
3. Υπάρχει γεωγραφική ανισότητα - αρκετές περιοχές αδικούνται αλλά δεν έχει γίνει επαναξιολόγηση.

Δ. Έξοδα του Κύπριου πολίτη για την υγεία.

Όλοι συμφωνούν ότι δεν υπάρχει ξεκάθαρος υπολογισμός για τα ποσά που ξοδεύονται στην υγεία.

- Εισφορά ΓΕΣΥ: Από όλους τους πολίτες - Πόσα;
- Κράτος (φορολογούμενος) πληρωμή για διατήρηση και ύπαρξη κρατικών Νοσοκομείων. Πόσα;
- Ιατρικά Ταμεία – ΑΗΚ, ΣΥΤΑ, ΕΤΥΚ και αλλά 200. Πόσα; Γιατί υπάρχουν ακόμα;
- Ιατρικές ασφάλειες – 33% του κόσμου διατηρεί ασφάλειες. Γιατί; Πόσα;
- Υπουργείο Υγείας +/- 80 εκ. για επείγοντα περιστατικά που δεν καλύπτει το ΓΕΣΥ;
- Σύνδεσμοι ασθενών -Τεράστια ποσά, ιδιόκτητα κτίρια (5-15 εκ.), φυσιοθεραπευτήρια, Γραφεία κλπ.

Παίρνουμε το αντάλλαγμα που πρέπει σε ποιοτική ιατρική; Που διοχετεύονται όλα αυτά τα λεφτά; Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν όλα αυτά τα λεφτά σε ένα εθνικό Γενικό Σύστημα Υγείας;

E. Medical Auditing. Ιατρικός και Κλινικός έλεγχος.

ΟΡΙΣΜΟΣ:

“Ο ιατρικός έλεγχος είναι μια συστηματική αξιολόγηση της απόδοσης σε έναν οργανισμό/ ίδρυμα που παρέχει υπηρεσίες υγείας ή/και περίθαλψης. Ιατρικός έλεγχος σημαίνει την αναδρομική εξέταση, ανασκόπηση και αξιολόγηση της κλινικής εφαρμογής της ιατρικής γνώσης που χρησιμοποιείται στη διάγνωση και τη θεραπεία ασθενών, όπως αποκαλύπτεται στο κλινικό αρχείο του ασθενούς και πραγματοποιείται για σκοπούς εκπαίδευσης, λογοδοσίας και ποιοτικού ελέγχου”.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης κατέδειξε ότι δεν υπάρχει ενδεδειγμένος έλεγχος, ούτε ότι ο όποιος έλεγχος γίνεται από ιατρικά καταρτισμένα άτομα. Με βάση τις υποδείξεις του εμπειρογνώμονα που φιλοξενήθηκε στην εκδήλωση στις 21 Νοεμβρίου 2022, διευθυντή του Τμήματος Ελέγχου του Εθνικού Συστήματος Υγείας του Η.Β. κ. Alex Rothwell:

“Ακόμα και σε ένα αυστηρό και έμπειρο πλαίσιο ελέγχου το οποίο καταφέραμε να δημιουργήσουμε, υπάρχει διαφθορά, απώλεια πόρων και εκμετάλλευση, πόσο μάλλον όταν δεν υπάρχει επαρκές σύστημα ελέγχου. Οι απαιτήσεις από το σύστημα υγείας είναι τέτοιου μεγέθους, που τυχόν καθυστέρηση θέσπισης συστήματος επαρκούς και εις βάθος ελέγχου, η όποια χαλαρότητα στην άσκηση ελέγχου, μπορεί να επιφέρει τραυματικές συνέπειες στην οικονομία μιας χώρας”.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

1. Να γίνει μια σχετική και λεπτομερής μελέτη, ώστε να υπάρξει η απαραίτητη προετοιμασία όλων των εμπλεκομένων, όπως αντίστοιχα έγινε σε άλλες χώρες. Η παράλειψη αυτού του σημαντικού σταδίου (μελέτη αλλά και προετοιμασία) οδήγησε σε εκκίνηση του ΓΕΣΥ χωρίς την απαραίτητη προετοιμασία, με αποτέλεσμα παραλείψεις, λάθη και γενικότερα αρνητικά συνεπακόλουθα.

2. Το νομοθετικό πλαίσιο είναι ελλιπές και ασαφές, με αποτέλεσμα ο κάθε συμμετέχοντας να το ερμηνεύει κατά το δοκούν, όπως τον εξυπηρετεί. Θα πρέπει να γίνει ξανά αξιολόγηση της νομοθεσίας, για να απαντηθούν ερωτήματα όπως: α) Υπάρχει φιλοσοφία ΓΕΣΥ και ποια είναι αυτή; β) Ποιος καθορίζει αυτή τη φιλοσοφία και πως την ερμηνεύει (με ισχύ της ερμηνείας για όλους). γ) Υπάρχει καθορισμένη πολιτική της κυβέρνησης που να αφορά το ΓΕΣΥ? **Επιβάλλεται να γίνει αξιολόγηση και επανατοποθέτηση!**

3. Περισσότερα και κατάλληλα καταρτισμένα άτομα (από τον τομέα της Υγείας), Επαρκής οικονομικός και ποιοτικός έλεγχος (όχι μόνο στο οικονομικό μέρος). Διαφάνεια στις διαδικασίες (εργοδότησης - ανάθεση, παροχή υπηρεσιών, αξιολόγηση εξοπλισμού, και ότι άλλο διέπει την παροχή υπηρεσιών υγείας).

4. Ανάγκη για άμεση δράση, αλλά και προληπτικό έλεγχο ούτως ώστε να γνωρίζει ο ΟΑΥ (και κατ' επέκταση το κοινό) τι πληρώνουμε και τι παίρνουμε πριν την παροχή και όχι μετά. Οι υπηρεσίες που πληρώνει θα πρέπει να αξιολογούνται ποιοτικά, όπως επίσης και η ηθική με την οποία παρέχεται η υπηρεσία, είτε αφορά ιατρό ή ιατρικό κέντρο ή εργαστήριο ή άλλο συμμετέχοντα στο σύστημα. Επιπλέον, ο ΟΑΥ θα πρέπει να ασκεί έλεγχο στην ποιότητα όσον αφορά τα άτομα, κυρίως όσον αφορά την ηθική με την οποία διεκπεραιώνονται οι εργασίες.

5. Ο ΟΑΥ οφείλει να επιβάλει ελέγχους σε τακτά χρονικά πλαίσια, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας, σε όλα τα επίπεδα. Επίσης, οφείλει να ελέγχει τα συμβόλαια που υπογράφει με παροχείς υπηρεσιών, για όλο το φάσμα των υπηρεσιών που παρέχονται (συμπεριλαμβανομένης της συμπεριφοράς προς ασθενείς). Δεν θα πρέπει να δίνονται ελαφρύνσεις και μειωμένα κριτήρια εισδοχής, μόνο και μόνο για να έχουμε περισσότερους επαγγελματίες καταχωρημένους, αλλά να πιστοποιείται και να ελέγχεται κάθε ένας που συμμετέχει. Η διασφάλιση της ποιότητας να είναι πρώτη προτεραιότητα. Το Υπουργείο Υγείας οφείλει να ελέγχει ότι ο ΟΑΥ τηρεί αυτές τις δεσμεύσεις. Ο Επίτροπος Εποπτείας ΓΕΣΥ θα πρέπει να μπορεί να δημοσιοποιεί τεκμηριωμένα στοιχεία που έχει στην κατοχή του.

6. Να υπολογιστεί το κόστος ανά φορολογούμενο πολίτη με ακρίβεια. Να δημοσιοποιηθούν όλες οι μελέτες πριν και μετά το ΓΕΣΥ καθώς και η σχετική μελέτη που έχει εκπονήσει ο ελεγκτικός οίκος DELOITTE CYPRUS η οποία μπορεί να ζητηθεί για να μελετηθεί και να συγκριθούν με τα αποτελέσματα της έρευνας της ελεγκτικής υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το γεγονός ότι πουθενά δεν έχουν δημοσιοποιηθεί στοιχεία, εντείνει τις ανησυχίες μας για το εύρος του «χρέους» αλλά και των συνεπειών εξ αιτίας αυτού. Συνεπώς η άσκηση πίεσης για εφαρμογή αυστηρού συστήματος ελέγχου αφορά και την επίδραση στην οικονομία του τόπου, για αποτροπή δυσάρεστων συνεπειών.

7 .ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ MEDICAL AUDITING:

- ΑΜΕΣΑ να εκκινήσει η διαδικασία για θέσπιση συστήματος ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντική η τήρηση των υφιστάμενων παραμέτρων σε απόλυτα αυστηρό βαθμό.
- Κατόπιν, η τροποποίηση της νομοθεσίας, για να εξελίξει και βελτιώσει τις παραμέτρους ελέγχου, έτσι ώστε να έχουμε το σύστημα ελέγχου που θα επιτρέψει τη βιωσιμότητα του ΓΕΣΥ.
- Οι εμπλεκόμενοι φορείς θα πρέπει να συμμετέχουν στην δημιουργία του συστήματος ελέγχου, με τις δικές τους εισηγήσεις.
- Οι ασφαλιστικές εταιρείες μπορούν να συνδράμουν στη δημιουργία του πλαισίου και στην εκπαίδευση των λειτουργιών που θα ασκούν τον έλεγχο απαιτήσεων (claims audit).
- Ο Επίτροπος Εποπτείας να συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό του πλαισίου ελέγχου.
- Να κοινοποιηθεί σε τακτά διαστήματα στην επιτροπή ελέγχου της Βουλής η εξέλιξη του Έργου.

Όλοι οι συμμετέχοντες πιο κάτω, προσυπογράφουμε τα συμπεράσματα της Συζήτησης Στρογγυλής Τραπέζης ως καθορίζονται πιο πάνω και θα παρακολουθούμε την εξέλιξη για εφαρμογή τους.

- CYPRUS INTEGRITY FORUM
- ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
- ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ Γ.Ε.Σ.Υ.
- ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

(Παρατηρητής: Επίτροπος Διαφάνειας).

PARTICIPATING BODIES

- **CYPRUS INTEGRITY FORUM**
- **CYPRUS MEDICAL ASSOCIATION**
- **COMMISSIONER FOR TRANSPARENCY (observer)**
- **COMMISSIONER FOR THE COMPLAINT, AUDIT AND SUPERVISION OF GESY**
- **AUDITOR GENERAL'S OFFICE**
- **MINISTRY OF HEALTH**

MANIFESTO

TRANSPARENCY IN HEALTH & RESCUE THE CYPRUS NATIONAL HEALTH SYSTEM (GESY)"

INTRODUCTION:

After a successful event held on 21 November 2022 where we hosted as keynote speaker Mr. Alex Rothwell (NHSCFAs Chief Executive, anti-fraud unit of NHS), we brought to light the need for systematic and detailed audits in the National Health System, in order to avoid incidents of corruption and misuse of resources, with the ultimate goal of having real transparency in the health system.

The Manifesto below is the result of an event titled "Transparency and Combating of Corruption in "GESY" (=National Health System) organized on 29 June 2023 by the CYPRUS INTEGRITY FORUM in collaboration with the Cyprus Medical Association (ΠΙΣ), the Commissioners of Transparency and GESY Audit, the Office of the Auditor General and under the auspices of the Ministry of Health.

All the stakeholders associated with the Health System were invited to the event, while there was also a public call to submit views and opinions. The following organizations were represented at the event, in which professionals from the wider spectrum of health and society also attended:

- CYPRUS INTEGRITY FORUM
- Cyprus Medical Association (PIS)
- Commissioner of Complaint, Audit and Supervision of GESY
- Transparency Commissioner (observer)
- Office of the Auditor General
- Ministry of Health

In the round table discussion, some alarming concerns emerged in the current running of the Cyprus National Health System (GESY) that need to be immediately and effectively addressed, otherwise, the system is at risk of collapsing in terms of both financial and quality aspects.

In summary, the 5 sections that were discussed and that need to be addressed immediately are:

1. Transparency in the execution of the actions of the GESY – Risk of Corruption
2. Control of all GESY medical operations (at any level)
3. Anti-Corruption Mechanism and Audit.
4. Expenses of the Cypriot citizens that are allocated to health.
5. Medical Auditing (=systematic performance audit of professionals and infrastructures that provide medical services).

MANIFESTO

After a detailed and extensive discussion at the round table level by the participants, as well as views and questions raised by the attendees, we came to the following observations and conclusions:

A. The lack of transparency is created by many factors, the main ones being:

1. The legislation-based prohibition to the Commissioner for GESY to post on the commission's website and to publicize his reports, something that would contribute towards transparency and simultaneously towards combatting and reduction of exploitation of the system, both from service providers and beneficiaries.
2. The incomplete and weak exercise of audit by the Health Insurance Organisation in Cyprus (OAY)
3. The incomplete exercise of audit of the Health Insurance Organisation in Cyprus (OAY) by the Ministry of Health,
4. The incomplete legislation that governs all the above involved and their supervision and the amendment of any distortions that cancel each other's provisions of the law (see reports of the GESY Supervisory Commissioner).
5. The ambiguity associated with the interpretation of the philosophy of the system, which allows the interpretation at will by each participant in the system.

B. The lack of quantitative and qualitative AUDIT of GESY services

1. The administrative audit of a Health Insurance Organization (OAY) by the audit service of the Republic of Cyprus showed disappointing results in terms of the audit rate (note almost all, below 5% audit).
2. There is no quality audit of diagnostic devices or medical equipment in diagnostic and medical centres. There are no specified and defined criteria regarding the above-mentioned equipment (e.g. generation, age, etc)
3. There is unclarity relating to profitability levels and degree of quality medicine.
4. There is no effective audit and no consequences attributed in cases of negligence.

C. Combating Corruption

1. There is a lot of laxity in the implementation of the already deficient legislation and often infringement of audit procedures.
2. The Commissioner for the Supervision of GESY stated that the House of Parliament Audit Committee has been duly informed regarding the prohibition to publicize his reports and his views.
3. There is geographic disparity - several areas are unfairly treated or neglected but no reassessment has been done.

D. Expenses of the Cypriot citizen for health.

Everyone agrees that there is unclarity regarding how the funds allocated on health are calculated.

1. GESY Contribution – Everyone contributes. How much?
2. State (taxpayer) payment for maintenance and existence of State Hospitals. How many?
3. Medical Funds – EAK, SYTA, ETYK and other 200. How much? Why do they still exist?
4. Medical insurance – 33% of the civilians have a personal insurance. Why? How many?
5. Ministry of Health – :+/- 80 million for emergencies not covered by GESY?
6. Patient Links – Big sums, privately owned buildings (5-15m), physiotherapists, Offices, etc.

Are we receiving the benefits we should in terms of quality medical treatment? Where is all this money going? Could all this money be used in a national General Health System?

E. Medical Auditing. Medical and Clinical Scrutiny.

DEFINITION:

“Medical audit is a systematic evaluation of performance in an organization/institution that provides health and/or care services. Medical audit means the retrospective examination, review and evaluation of the clinical application of medical knowledge used in the diagnosis and treatment of patients as revealed in the patient's clinical record and carried out for purposes of education, accountability and quality control”.

CONCLUSION:

The round table discussion showed that there is no thorough check, nor that any check is done by medically qualified people. Based on the suggestions of the expert who was hosted at the event on 21 November 2022, the director of the Audit Department of the National Health System of the U.K. Mr. Alex Rothwell said:

“Even in a strict and experienced audit framework that we have managed to create, there is corruption, loss of resources and exploitation, especially when there is an inadequate audit system. The demands from the health system are of such magnitude that any delay in establishing a system of adequate and in-depth scrutiny or any laxity in the exercise of control, can bring about traumatic consequences to the economy of a country”.

RECOMMENDATIONS

1. To carry out a relevant and detailed study, so that there is thorough and detailed training/updating of all those involved, as practiced in other countries. Overlooking this important step (evaluation report as well as training) led to the launching of GESY without adequate preparation, resulting in omissions, mistakes and generally adverse consequences.
2. The legislative framework is fragmented and vague, resulting in each participant interpreting it as they see fit. The legislation should be re-evaluated, to answer questions such as: A) Is there a GESY philosophy and what this is, B) Who defines this philosophy and how does he interpret it (with the validity of the interpretation for everyone). C) Is there a defined policy of the government regarding GESY? It is imperative that it is re-evaluated and re-defined!
3. There is an urgent need to recruit more and adequately qualified personnel (drawn directly from the Health sector). In addition, there is an urgent need for sufficient financial control as well as quality control (not only in the financial part, but also in terms of services offered). Transparency in procedures (employment - assignment, provision of services, evaluation of equipment, and everything else that involves the provision of health services).
4. Need for immediate action, but also preventive control so that the OAY (and by extension the public) knows what we pay and what we get before the provision of the service and not after. The services it pays for should be evaluated for quality, as well as the ethics with which the service is provided, whether it concerns a doctor a medical center a laboratory or another participant in the system. In addition, the OAY should exercise quality control in terms of people, especially in terms of the ethics with which work is carried out.
5. The HIO (OAY) must impose controls in regular time frames, to ensure the provision of quality health services, at all levels. Also, OAY must re-assess the contracts it signs with service providers, for the whole range of services provided (including attitude towards patients). There should be NO compromise whatsoever, whether in entry criteria or thereafter, just for the sake of a generous registry of professionals, but each one participating should be regularly evaluated and re-certified. Ensuring quality is and should always be a TOP priority. The Ministry of Health must exercise control over OAY that they keep these commitments. The GESY Supervisory Commissioner should be able to publish verified information of fraud or malpractice that he has in his possession.

6. The cost per taxpayer must be accurately calculated. , In addition, publicise all reports before and after the GESY, as well as the relevant study prepared by the audit firm DELOITTE CYPRUS, which can be used for comparison with the results of the research of the audit service of the Republic of Cyprus. In addition, there is unclarity in figures made public anywhere, which intensifies our concerns about the scope of the "debt" and the consequences due to it. Therefore, the need to impose pressure to implement a strict audit system is imperative, as this has a direct impact on the Cyprus economy, if we are to avoid unpleasant consequences.

7 .REGARDING MEDICAL AUDITING:

- URGENTLY initiate the process to establish a thorough and strict audit system. In this context, it is important to strictly adhere to the existing parameters.
- Consequently, initiate the process for the amendment of the legislation, to develop and improve the control parameters, so that we have the control system that will allow the viability of the GESY.
- The stakeholders involved should participate in the creation of the control system, with their own suggestions.
- Insurance companies can help create the framework and train the operators who will carry out the claims' audit.
- The Commissioner for the Supervision of GESY should actively participate in the design of the audit framework.
- Establish regular communication of the progress of the Project to the Audit Committee of the House of Parliament at regular intervals.

All the participants below subscribe to the conclusions of the Round Table Discussion as defined above and will monitor the progress for their implementation.

- CYPRUS INTEGRITY FORUM
- CYPRUS MEDICAL ASSOCIATION
- COMMISSIONER FOR THE COMPLAINT, AUDIT AND SUPERVISION OF GESY
- OFFICE OF THE AUDITOR GENERAL
- MINISTRY OF HEALTH

(observer: Transparency Commissioner).

Το Cyprus Integrity Forum (CIF) δημιουργήθηκε το 2010 και έχει συσταθεί το 2011, είναι σήμερα ο κορυφαίος Οργανισμός στην Κύπρο με δράση ως προς την αντιμετώπιση της διαφθοράς και την προώθηση της διαφάνειας. Είναι ένας ανεξάρτητος, μη-κυβερνητικός, μη-κομματικός και μη-κερδοσκοπικός οργανισμός, με συνεργασίες σε Κύπρο, Ευρώπη και Αμερική. Δρούμε αποτελεσματικά ως προς την συλλογική εμπέδωση για τις επιπτώσεις της διαφθοράς στην καθημερινότητα μας και τρόπους εξάλειψής της. Στόχος μας είναι η ενίσχυση της ποιότητας της δημόσιας και εταιρικής διακυβέρνησης και να διασφαλίσουμε ότι το κράτος και όλα τα Κυβερνητικά όργανα ενεργούν και συμπεριφέρονται με τρόπο που προάγει τη διαφάνεια και την ηθική από κάθε άποψη.

The Cyprus Integrity Forum (CIF) was initiated in 2010, registered in year 2011, and is today the leading institution in Cyprus for the fight against corruption and promotion of transparency. It is an independent, non-governmental, non-politically partisan, and non-profit organisation. IF collaborates with various organisations in Cyprus, Europe, and the U.S.A. We effectively raise public awareness in all layers of society for combatting corruption in our everyday lives. We aim to enhance the content and quality of public and corporate governance in all forms of business and ensure that the State and all governmental Bodies act and behave in a manner that promotes transparency and ethics in all respects.

